

вори. Тъзи частни записи и договори, обаче, **не съдържат валидни**, защото във всеки моментъ продавачът може да си поиска обратно имота. Купувачът не може да се защити със своя частенъ записъ. Или пъкът — както бъде направилъ Денко Кръстевъ — продавачът, следът като е продалъ имота на едного със частенъ записъ, може да го продаде на другого със нотариаленъ актъ. Втората продажба ще бъде валидна, а купувачът със частенъ записъ може да си иска само назадъ броенитъ на продавача пари или да съди последния за обезщетение, ако такова обезщетение е било уговорено във случай на повръщане.

Презъ войната, обаче, хората и да искаха не можеха така лесно да спазватъ формалностите по нотариалните продажби и обикновено прехвърляният на недвижимите имоти ставаха не по нотариаленъ, а по домашенъ (частенъ) редъ. Но какво стана после? Веднага следът свършване на войната цените на имотите почнаха да се повишаватъ извънредно много, особено поради спадането цената на българския левъ. Достигна се напр. до следното положение: една нива, която презъ 1915. год. е била продадена за 500 лв., презъ 1920. г. вече можеше да се продаде за 10,000 лв. И тогава **продавачът почнаха да си играятъ със нещастните купувачи**, които не бъха оформили своите права

по нотариаленъ редъ. Тързваляха продажбите, като връщаха на купувачите платеното отъ тяхъ и то във обезценени книжни пари, вземаха си назадъ имотите, или пъкъ ги продаваха наново по нотариаленъ редъ на високи цени. Тази недобросъвестност тръбваше да бъде ограничена поне доколкото бъде възможно, макарът със това да се създаваха поне-кога големи забърквания въ установения и улегналъ вече редъ за прехвърлянето на недвижимите имоти. Една волюнция нужда налагаше поменатата **временна мърка**. Така се създаде законът отъ 19. юлий, 1920. год., споредът който всички покупко-продажби на недвижими имоти, **станали до 1. януари 1919. год.** и неоформени до тогава със нотариални актове, се считаха за действителни, **ако купувачът е влъзълъ въ владение** на купения имотъ.

*

Ще може ли да се възползува Иванъ Ковача отъ този законъ? Очевидно — не.

Наистина, той е купилъ имота със частенъ продавателенъ актъ и е влъзълъ въ владение на съдящия, но това е станало много по-късно отъ посочената възакона дата — 1. януари 1919. г. А законодателятъ не е искалъ да насърдчава и покровителствува въобще всички неоформени по нотариаленъ редъ продажби, а само тъзи извършени до една **пределна дата** (1. януари 1919. г.),